

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ
Metelkova 6, 1000 Ljubljana
Pisarna: Okoljski center, Trubarjeva 50
Tel. (01) 4397 460; GSM 041 725 991
Faks (01) 4397 105
info@itr.si, www.itr.si

Ljubljana, 14.10.2010

SPOROČILO ZA MEDIJE:

Bodo nekateri umirali od lakote, da se bomo drugi lahko vozili na "biogoriva"? Cilji EU za biogoriva povečujejo lakoto in uničevanje okolja, opozarjajo nevladne organizacije

Na Inštitutu za trajnostni razvoj so letošnji Svetovni dan hrane (16. oktober) obeležili s slovensko izdajo publikacij o **vplivih posrednih sprememb rabe zemljišč zaradi biogoriv**. Publikacije so predstavili danes na konferenci za medije v Okoljskem centru v Ljubljani.

Tri kratka poročila pojasnjujejo **vplive posrednih sprememb rabe zemljišč zaradi gojenja soje, sladkornega trsa in oljne palme za biogoriva**. Obsežnejše poročilo o **grabežu zemljišč v Afriki** pa prikazuje, kako vrsta držav oziroma podjetij, večinoma iz Evrope in Kitajske, na tej najrevnejši celini množično kupuje ali najema zemljišča, predvsem za gojenje biogoriv za potrebe razvitega sveta.

Anamarija Slabe, Inštitut za trajnostni razvoj, vodja slovenske skupine projekta »Feeding and Fuelling Europe«, je povedala: "Te študije kažejo, da pridelava t.i. biogoriv (agrogoriv) zadnjih par let množično izrinja pridelavo hrane ter, posredno ali neposredno, povzroča izsekavanje tropskih gozdov. V Braziliji manj donosna živinoreja odstopa mesto sladkornemu trsu za proizvodnjo bioetanol, sama pa se seli na goloseke amazonskega pragozda. Podobno množično izsekavanje tropskih pragozdov povzroča izjemno povečanje gojenja oljne palme in soje. V Afriki pa kmetje, pastirji in podeželske skupnosti čez noč ostajajo brez zemljišč, ki so jih tradicionalno uporabljale cele generacije, ker država zemljišča proda ali odda podjetjem za gojenje agrogoriv ali hrane za izvoz. S tem se dostopnost hrane, pa tudi vode na afriški celini še zmanjšuje."

Živa Gobbo, Focus – društvo za sonaraven razvoj, koordinatorka delovne skupine za podnebje in razvoj pri SLOGI, platformi za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč, je opozorila: "Vodilni svetovni ekonomisti ugotavljajo, da je razmah gojenja rastlin za biogoriva močno prispeval k dvigu cen hrane po vsem svetu in k dostopnosti do hrane, zlasti v deželah v razvoju, kar je še poslabšalo svetovno prehransko krizo. Poleg tega je problem, predvsem v različnih afriških državah, kjer tradicionalne pravice do uporabe zemlje niso upoštevane pri prodaji/oddaji zemljišč multinacionalnim podjetjem. Ljudje uporabljajo zemljišča na podlagi tradicionalnega prava, ki ni v skladu s formalno lastnino zemljišč, ki si jih država lasti in prodaja multinacionalkam. Od te zemlje pa so kmetje življenjsko odvisni«.

Študije opozarjajo predvsem na odgovornost držav Evropske unije, ki so s svojim obveznim ciljem »najmanj 10 % biogoriv v gorivih za prevoz do leta 2020« povzročile veliko povečanje povpraševanja po biogorivih, ki prihajajo večinoma iz dežel v razvoju in Latinske Amerike. Seveda ta cilj velja tudi za Slovenijo, ki nosi svoj del odgovornosti za posledice. Zato bodo ITR, Focus in Sloga na problem opozorili tudi slovensko vlado ter ministra za okolje in prostor Roka Žarniča in ministra za kmetijstvo Dejana Židana.

Vse štiri publikacije so na voljo na spletni strani www.itr.si:

Afrika: na voljo vsem. Obseg in posledice grabeža zemljišč za agrogoriva (pdf, 36 s)

Serijski naslov: "Rastline za biogoriva, posredne spremembe rabe zemljišč in izpusti":

1. Sladkorni trs in spremembe rabe zemljišč v Braziliji (pdf, 8 s)

2. "Trajnostno" palmovo olje povzroča izsekavanje gozdov (pdf, 8 s)

3. Sojino olje in posredne spremembe rabe zemljišč (pdf, 8 s)

Nadaljnje informacije:

Anamarija Slabe, ITR, tel. 041.725.991 ali 01.4397.465, anamarija.slabe@itr.si